

РОЗРОБКА УЗАГАЛЬНЮЮЧОГО АЛГОРИТМУ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Розглядається проблема алгоритмізації проведення інформаційно-аналітичного дослідження в контексті оптимізації методологічного та організаційного аспектів сучасної аналітики. На основі порівняльного аналізу алгоритмів, запропонованих фахівцями теоретичної та прикладної аналітики, представлений узагальнюючий алгоритм з можливістю його подальшої деталізації.

Ключові слова: *інформаційна аналітика, алгоритм проведення інформаційно-аналітичного дослідження, порівняльний аналіз, практичне застосування.*

У сучасному суспільстві спостерігається величезний попит на інформаційно-аналітичні дослідження у різних сферах соціально-економічної діяльності. Як відповідь на цей попит вчених-теоретиків та практиків аналітичної роботи – безліч наукових та прикладних розробок у галузі інформаційної аналітики. Більшість вчених характеризують сучасну аналітику як цілісну сукупність принципів методологічного, організаційного та технологічного забезпечення індивідуальної та колективної розумової діяльності, яка дозволяє ефективно обробляти інформацію з метою вдосконалення якості існуючих та придбання нових знань, а також підготовки інформаційно-аналітичної бази для прийняття оптимальних управлінських рішень [3; 28].

Одним з *актуальних* питань оптимізації методологічного та організаційного аспектів аналітики є пошук ефективних алгоритмів проведення інформаційно-аналітичного дослідження. Існують різні погляди фахівців на те, які обов'язкові етапи має пройти професійний аналітик для забезпечення якісного та результативного дослідження. В даній статті ми зробили спробу запропонувати найоптимальніший алгоритм, виходячи з потреб його практичного застосування. З огляду на це *метою* даної статті є розробка узагальнюючого алгоритму проведення інформаційно-аналітичного дослідження на основі порівняльного аналізу алгоритмів, запропонованих фахівцями теоретичної та прикладної аналітики. Для цього нами поставлені наступні *завдання*:

- виявити підходи різних авторів до алгоритмізації аналітичної роботи;
- порівняти змістовне наповнення кожного з етапів запропонованих ними алгоритмів;

- виявити спільні моменти та рівень деталізації етапів у зведеній таблиці;
- розробити узагальнюючий алгоритм у формалізованому шаблоні.

Табл.1.

**Співвідношення етапів проведення
прикладного аналітичного дослідження (за різними авторами)**

В. Плетт [5]	В.М. Даун [2]	Є.С. Гайдамак [1]	Д.І. Пушкашу [4]
<p><i>Етап 1</i> – загальне ознайомлення з проблемою;</p> <p><i>Етап 2</i> – визначення термінів та понять, які використовуватимуться у дослідженні;</p>	<p><i>Етап 1</i> – обґрунтування актуальності обраної теми;</p> <p><i>Етап 2</i> – постановка мети й конкретних завдань дослідження;</p> <p><i>Етап 3</i> – визначення об'єкта й предмета дослідження;</p>	<p><i>Етап 1</i> – визначення об'єкта, предмета і проблеми аналізу;</p> <p><i>Етап 2</i> – побудова ідеальної моделі об'єкта й предмета;</p>	<p><i>Етап 1</i> – збір фактографічних даних; який включає: загальне ознайомлення з проблемою, визначення понять, оцінку джерел інформації.</p>
<p><i>Етап 3</i> – збір документів і фактів;</p>	-	<p><i>Етап 3</i> – збір фактографічних даних;</p>	
<p><i>Етап 4</i> – тлумачення фактів (власне аналітичний етап);</p>	<p><i>Етап 4</i> – вибір метода (методики) проведення дослідження;</p> <p><i>Етап 5</i> – опис процесу дослідження;</p> <p><i>Етап 6</i> – обговорення результатів дослідження;</p>	<p><i>Етап 4</i> – оцінка фактографічного матеріалу;</p> <p><i>Етап 5</i> – розкриття значення фактів;</p> <p><i>Етап 7</i> – вибір типу аналізу;</p> <p><i>Етап 8</i> – вибір методів аналізу.</p> <p><i>Етап 9</i> – доказ.</p>	<p><i>Етап 2</i> – оцінка фактографічного матеріалу;</p> <p><i>Етап 3</i> – розкриття значення фактів;</p>
<p><i>Етап 5</i> – побудова робочих гіпотез;</p>	-	<p><i>Етап 6</i> – гіпотеза;</p>	-
<p><i>Етап 6</i> – формулювання висновків;</p> <p><i>Етап 7</i> – виклад результатів (документування).</p>	<p><i>Етап 7</i> – формулювання висновків і оцінка отриманих результатів.</p>	<p><i>Етап 10</i> – висновки;</p> <p><i>Етап 11</i> – достовірний і ясний виклад результатів дослідження.</p>	<p><i>Етап 4</i> – складання загального уявлення проявище, що досліджується в цілому та перевірка його правильності;</p> <p><i>Етап 5</i> – достовірний і ясний виклад результатів дослідження.</p>

Отже, в межах виконання порівняльного аналізу різного бачення алгоритму деякими фахівцями теоретичної та прикладної аналітики [1], [2], [4], [5]нами наочно представлені блоки співвідношення етапів у наведеній вище зведеній таблиці.

Як бачимо, кожний з наведених алгоритмів є вірним та обґрунтованим, оскільки відображає специфіку конкретного предмету аналізу, виходячи з чого аналітик обирає той алгоритм, який є найбільш прийнятним для досягнення поставленої мети.

Однак, на наш погляд, алгоритм, запропонований В. Плеттом [5], є найраціональнішим з огляду на його лаконічність та водночас змістовність. На відміну від алгоритмів інших авторів в ньому врахована ідея мінімізації комунікаційних бар'єрів, які можуть виникнути при постановці цілей та завдань дослідження. За В. Плеттом Етап 2 (визначення термінів та понять, які використовуватимуться у дослідженні) має на меті досягнення єдиного розуміння предмету дослідження та обумовлених ним термінів і понять між замовником аналітичного дослідження та його безпосереднім виконавцем. Як свідчить практика, усунення семантичних розбіжностей у трактуванні понять на початку дослідження є надзвичайно важливим, оскільки запобігає подальшому невірному ходу роботи та марній витраті часу.

Саме з цих причин алгоритм, запропонований В. Плеттом, представляється нам найзручнішим для проведення прикладних аналітичних досліджень.

Таким чином, порівняльний аналіз не виявив принципової різниці у наведених алгоритмах аналітичної роботи. Вчені та практикуючі аналітики в залежності від підходу та накопиченого досвіду пропонують етапи (кроки, процедури) аналітичної роботи з різним ступенем деталізації, сходяться в головному: для забезпечення ефективності дослідження важливо лише дотримання послідовності реалізації етапів його проведення. Це дає нам підстави для розробки узагальнюючого алгоритму, який складається з наступних основних етапів:

1. Загальне ознайомлення з проблемою
2. Збір необхідної інформації
3. Аналіз зібраної інформації
4. Складання аналітичного документу для замовника.

Основні етапи алгоритму деталізовані у додаткових блоках, які є відкритими для подальшого опрацювання залежно від сфери та специфіки дослідження.

Розроблений нами алгоритм, звичайно, не претендує на універсальність, але може бути корисним для аналітиків-початківців при плануванні та організації проведення аналітичного дослідження, оскільки дає можливість

аналітику:

1. Наочно представити весь хід подальшого дослідження.
2. Зробити акцент на основних етапах з їх деталізацією.
3. Предметно ознайомити замовника дослідження з методикою його проведення.
4. За необхідності уточнити або розширити блоки деталізації додатковими кроками та процедурами.

На наш погляд, такий підхід може сприяти вдосконаленню практичної аналітичної роботи в контексті її оптимізації.

Список використаних джерел

1. *Гайдамак Е.С.* Информационно-аналитическая деятельность специалиста в области образования [Электронный ресурс] / Е.С. Гайдамак// Вестник Омского государственного педагогического университета . – Выпуск 2006 – Режим доступа: <http://www.omsk.edu/article/vestnik-omgpu-83.pdf>
2. *Дацун, В.М.* Основы научно-исследовательской работы: курс лекций. — Петропавловск-Камчатский: КамчатГТУ, 2004. — 53 с.
3. *Курносов, Ю.В.* Аналитика: методология, технология и организация информационно-аналитической работы: уч. пос. / Ю.В. Курносов, П.Ю. Конотопов — М.: Русаки, 2004. — 550 с.
4. *Пушкашу Д.И.* Информационно-аналитическая работа как процесс семантической обработки данных [Электронный ресурс] / Д.И. Пушкашу. — Режим доступа: tiara.narod.ru.
5. *Плэтт, В.* Информационная работа стратегической разведки. Основные принципы. / Пер. с английского Е. Б. Пескова. Под ред. А. Ф. Федорова. — М.: Изд-во иностранной литературы, 1958.— 337 с.

Рассматривается проблема алгоритмизации проведения информационно-аналитического исследования в контексте оптимизации методологического и организационного аспектов современной аналитики. На основе сравнительного анализа алгоритмов, предложенных специалистами теоретической и прикладной аналитики, представлен обобщающий алгоритм с возможностью его дальнейшей детализации.

Ключевые слова: *информационная аналитика, алгоритм проведения информационно-аналитического исследования, сравнительный анализ, практическое применение.*

The problem of algorithmization of information-analytical studies in the context of optimization of methodological and organizational aspects of modern analysts. Based on a comparative analysis of algorithms proposed by specialists of Theoretical and Applied Intelligence, presents a synthesis algorithm with the

possibility of further details.

Keywords: *information analysis, algorithm of information-analytical studies, comparative analysis, practical application*

УДК 027.52 (477)

О.О. Баюш

СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР ДЛЯ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ

Розглянуто основні напрями діяльності сільської бібліотеки як інформаційно-освітнього осередка для сільської молоді.

Ключові слова: *сільська бібліотека, інформаційно-освітній центр, шкільна бібліотека, сільська молодь.*

У сучасному суспільстві сільська бібліотека, яка є сполучною ланкою з системою бібліотек району, області, країни, націлена на допомогу місцевим жителям долати певну інформаційну та психологічну ізоляцію. У сільську бібліотеку з покоління в покоління приходять люди зі своїми потребами та запитамі, у сільській бібліотеці формується внутрішній світ кожної сільського жителя і культурний дух самого села, всього соціуму. Важливим моментом є включення сільської бібліотеки в процес формування місцевого співтовариства. Найбільш тісно пов'язаною з бібліотекою залишається школа, саме ці соціальні інститути формують освітній простір на місцях.

Основні напрями роботи сучасної сільської бібліотеки, а також форми надання інформації та номенклатура послуг визначаються пріоритетними групами користувачів, їх інформаційними потребами, а також потребами органів місцевого самоврядування. Вивчення діяльності сільських бібліотек показує, що найбільш поширеними і затребуваними сьогодні є такі напрями їх роботи, як допомога учнівській молоді; правове інформування населення; краєзнавча робота, які тісно пов'язані між собою.

Зазначається, що бібліотека, в тому числі, звичайно і сільська, виступає сьогодні як найважливіший інститут соціалізації, що працює в умовах, коли вплив традиційних інститутів соціалізації (наприклад, сім'ї) помітно послабшав. Ця тенденція в умовах села посилюється, робота сільської бібліотеки повинна бути найтіснішим чином пов'язана з роботою школи [3].

Враховуючи сучасну ситуацію і потреби користувачів, сучасна сільська бібліотека намагається будувати свою роботу, ґрунтуючись на параметрах так званої «інформаційно-освітньої» і «соціалізуючої» моделі. Інформаційно-освітня модель, яка підкреслює Мелентьєва Ю.П., формувалася під впливом